

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 14.11.2008
СОМ(2008) 750 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ**

**ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ
(ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН ЗА УВД)**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗДУШНОТО ДВИЖЕНИЕ (ГЕНЕРАЛЕН ПЛАН ЗА УВД)

(текст от значение за ЕИП)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Генералният план за УВД предоставя пътната карта за фазите на развитие и разгръщане на програмата SESAR, която представлява технологичният стълб в политиката за Единно европейско небе. SESAR цели да разработи система от ново поколение за управление на въздушното движение, която е способна да гарантира безопасност и ефективност на въздушния транспорт в цяла Европа през следващите 30 години.

Целта на настоящото съобщение на първо място е да подкрепи одобрението на Съвета за Генералния план за програмата SESAR като първоначален Генерален план за УВД. По искане на Съвета то включва оценка на Генералния план за програмата SESAR, като се отделя специално внимание на околната среда и управлението на риска¹. Това одобрение е предпоставка за приемането на Генералния план за УВД от Административния съвет на Съвместното предприятие SESAR².

На второ място, като разглежда Генералния план за УВД като един непрекъснато развиващ се документ³, настоящото съобщение представя процеса на актуализиране на Генералния план за УВД. Този процес потвърждава ключовата роля на Съвместното предприятие SESAR и на неговия Административен съвет в управлението на Генералния план за УВД, като в същото време гарантира, че всяка важна промяна следва установен процес, чрез който държавите-членки продължават да упражняват своя контрол⁴.

2. ГЕНЕРАЛНИЯТ ПЛАН ЗА УВД

2.1. Надграждане на фазата на дефиниране на програмата SESAR

Фазата на дефиниране на програмата SESAR бе съфинансирана от Общността и Евроконтрол. Тя бе изпълнена от консорциума SESAR, учреден по силата на договорно споразумение, което обедини силите и опита на всички заинтересовани страни от областта на УВД. Консорциумът SESAR

¹ Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., членове 5 и 9.

² Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г., член 5, параграф 1.

³ Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., член 6.

⁴ Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., член 7.

представлява уникална инициатива, която събира на едно място европейския опит в областта на УВД.

По време на фазата на дефиниране на програмата SESAR се осъществиха поредица от приноси, като се постави основата за разработване и въвеждане на новата концепция за УВД, разгледаха се въпросите, свързани с научноизследователската и развойната дейност и проверката, което бе последвано от координирано разгръщане⁵.

Сред приносите от фазата на дефиниране на програмата SESAR като крайъгълен камък се откроява Генералният план за програмата SESAR, който включва сферите на подобрения във функционирането, елементи на целевата концепция за УВД, както и анализ на ползите и разходите и съставяне на пътната карта за прилагането на оперативните подобрения в една последователна работна програма за SESAR. Следователно Комисията предлага Генералният план за програмата SESAR да бъде одобрен като първоначален Генерален план за УВД.

2.2. Генералният план за програмата SESAR

2.2.1. Цели

Генералният план за програмата SESAR определя на най-високо равнище как да бъде развита и разгърната новата система за УВД, подкрепяща новата концепция за УВД, от която се очаква съществен принос за постигане на общите цели на Единното европейско небе.

2.2.2. Новата концепция за УВД

Приносът на програмата SESAR към общите цели на Единното европейско небе ще бъде резултат от един изцяло нов подход към управлението на въздушното движение, познат като концепция за функциониране по програмата SESAR⁶. Ключовите елементи са:

- (1) **Преминаване от пространствено базирани операции към операции, базирани на траекторията**, така че всяко въздухоплавателно средство да постигне своя предпочитан маршрут и време на пристигане.
- (2) **Сътрудничество при планирането**, така че всички заинтересовани страни, участващи в управлението на полетите, от тръгването от самолетната стоянка до пристигането на самолетната стоянка да могат

⁵ 6-те основни приноса на фазата на дефиниране на програмата SESAR са: D1 — Рамка за въздушния транспорт (реф. V3.0, юли 2006 г.); D2 — Цел, свързана с резултатите (реф. DLM-0607-001-02-00а, декември 2006 г.); D3 — Целева концепция за УВД (реф. DLM-0612-001-02-00а, септември 2007 г.); D4 — Последователност при разгръщане (реф. DLM-0706-001-02-00, януари 2008 г.); D5 — Генерален план за SESAR (реф. DLM-0710-001-02-00, април 2008 г.); D6 — Работна програма за 2008—2013 г. (реф. DLM-0710-002-02-00, април 2008 г.); те могат да бъдат изтеглени от следната страница в интернет: <https://www.atmmasterplan.eu>.

⁶ Концепцията за функциониране представлява подробно описание за това как се прилага една оперативна концепция. Тя идентифицира функциите и процесите, както и техните съответни взаимодействия и информационни потоци; засегнатите субекти, техните роли и отговорности.

да планират своите дейности на базата на постигнатите от системата резултати⁷.

- (3) **Динамично управление на въздушното пространство** чрез подобрена координация между гражданските и военните органи.
- (4) **Нови технологии**, които предоставят по-точна навигация на въздухоплавателните средства и определят оптимална сепарация между въздухоплавателните средства за максимизиране на капацитета на въздушното пространство и на летищата. **Новите технологии ще бъдат интегрирани в хармонизирана и оперативно съвместима техническа архитектура**, като същевременно подкрепят нуждите на всички региони в Европа.
- (5) **Човекът ще има главна роля**, подпомаган в голяма степен от усъвършенствани инструменти за безопасна работа, без ненужно напрежение.

2.2.3. *Пътят напред: приложни пакети и нива на обслужване*

Генералният план за SESAR се състои от три приложни пакета, всеки от които е съставен от две нива на обслужване. Приложение А съдържа повече информация за приложните пакети и нивата на обслужване.

2.3. **Оценка на Генералния план за SESAR**

Комисията разглежда резултата от фазата на дефиниране на програмата SESAR като най-надеждната база към днешна дата за поставяне на основите на бъдещите фази на развитие и разгръщане на програмата SESAR.

Резултатът от фазата на дефиниране на програмата SESAR обаче не може да бъде разглеждан като окончателен план. В момента се извършва преминаване от фазата на дефиниране към фазата на развитие⁸, а това ще доведе до приемане на нови технологии за подобряване на функционирането и услугите, като бъде консолидиран Генералният план за УВД. Следователно Генералният план за УВД, по своята същност, е един непрекъснато развиващ се документ.

Следващите параграфи целят да направят преглед на темите, които се очаква да бъдат консолидирани допълнително по време на фазата на развитие.

2.3.1. *Постигане на обществените цели*

През 2005 г. Комисията сложи началото на политическата визия и целите на високо равнище за Единното европейско небе и неговия технологичен стълб:

⁷ Сътрудничеството при планиране ще бъде подкрепено от информационна система за цялата система (System Wide Information System (SWIM)), която предоставя важна актуална информация на всички заинтересовани страни.

⁸ Съгласно Решение на Съвета относно разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., член 4.

- да се осигури възможност за трикратно увеличение на капацитета, което ще доведе и до намаляване на закъсненията както на земята, така и във въздуха;
- да бъдат подобрени десетократно резултатите, свързани с безопасността;
- да се намали с 10 % въздействието на въздухоплаването върху околната среда, както и
- на ползвателите на въздушното пространство да се предоставят услуги по УВД на цени, по-ниски с поне 50 %.

Фазата на дефиниране на програмата SESAR доведе до заключението, че УВД може да има съществен принос за постигането на тези цели. Понастоящем SESAR работи за постигане на следните цели до 2020 г.⁹:

- увеличаване на капацитета с 73 % в сравнение с 2004 г.;
- съответно повишаване на безопасността, така че общият брой на произшествията и сериозните инциденти или инцидентите, които са свързани с риск, по вина на УВД, да не нарасне въпреки увеличения трафик;
- намаление от 10 % на екологичното въздействие на полет, в сравнение с показателите от 2005 г.; както и
- намаление на разходите за полет с 50 % , в сравнение с 2004 г.

Приносът на програмата SESAR към поставените от Комисията обществени цели се преразглежда редовно от Съвместното предприятие SESAR и се актуализира чрез новите версии на Генералния план за УВД.

2.3.2. Околна среда

С две си основни цели в областта на околната среда програмата SESAR отразява нарасналата значимост на въпросите, свързани с околната среда, както и тяхната важност в областта на УВД. Тези цели са:

- **Подобряване на резултатите, свързани с емисиите на газове.** Целта по програмата SESAR е до 2020 г. да бъде постигнато намаляване на горивото с 10 % на полет в резултат от подобренията в областта на УВД, като така бъдат намалени газовите емисии на полет с 10 %;

⁹ SESAR D5 — Генерален план за SESAR (реф. DLM-0710-001-02-00, април 2008 г.), §2.1.1; постигането на тези резултати ще бъде оценявано на базата на ключови показатели за измерване на резултатите, които са определени за програмата SESAR и произтичат от стандартите на ИКАО. Примери: полети по правилата за полети по прибори годишно в Европа (капацитет); общи разходи годишно за обслужване по трасетата (икономическа ефективност); редовни полети, които тръгват навреме (ефективност). Съществуват други ключови показатели за измерване на резултатите при оценка на гъвкавостта, предсказуемостта, безопасността и устойчивостта на околната среда (виж D5 §2.1).

- **Подобряване на управлението на шумовите емисии и тяхното въздействие:** гарантиране на тяхното минимизиране за всеки полет в максимално възможната степен;

Ако фазата на развитие покаже, че подобренията в областта на УВД сами по себе си не могат да изпълнят горепосочените цели, подходящата координация между SESAR и Чисто небе¹⁰ би позволила необходимите компромиси между двете инициативи, така че при обединяване на техните съответни приноси да могат да бъдат постигнати целите в областта на околната среда. Всяко развитие във връзка с очаквания принос на програмата SESAR за намаляване на въздействието на въздушния транспорт върху околната среда ще бъде отразено в бъдещите версии на Генералния план за УВД.

2.3.3. *Оперативна съвместимост и стандартизация*

Оперативната съвместимост е ключова за успеха на програмата SESAR. Ползвателите на въздушното пространство изразиха ясно необходимостта да летят в цял свят с помощта на единно оборудване на въздухоплавателните средства, което е оперативно съвместимо с всяка наземна система за УВД: SESAR в Европа, Nextgen в Съединените щати, както и всяка производна на тези две системи или всяка еквивалентна технологична инициатива в други краища на света¹¹.

Оперативната съвместимост изисква международно приети стандарти и норми. Фазата на развитие на програмата SESAR ще предостави техническата основа за тяхното формулиране. Ще бъде разработена стандартизационна пътна карта, която ще се актуализира под формата на отделна глава от Генералния план за УВД. Това ще позволи на заинтересовани страни от областта на УВД да предвиждат и да координират своите усилия, за да улеснят приемането на техническите предложения по програмата SESAR, като стандарти и норми, от съответните органи по стандартизация.

2.3.4. *Разгръщане*

Фазата на разгръщане на програмата SESAR се състои от поредица от три приложни пакета, които са придружени от оперативни подобрения. Разгръщането на приложните пакети се подпомага от съществуващата правна рамка на Общността (правила за прилагане и спецификации на Общността). С тяхна помощ ще бъде съставена регулаторната пътна карта, която ще бъде разработена от Комисията и ще бъде съгласувана с Генералния план за УВД.

Констатациите от фазата на развитие, както и еволюцията на нуждите на заинтересованите страни в областта на УВД, изискват непрекъсната оценка на тези приложни пакети с цел консолидиране на участието на всички заинтересовани страни.

¹⁰ Чисто небе е съвместна технологична инициатива, която разработва революционни технологии за значително подобряване на въздействието на въздушния транспорт върху околната среда. Повече информация може да се получи на <http://www.cleansky.eu>.

¹¹ Резултат от форума на ИКАО относно Интеграцията и хармонизирането на NextGen и SESAR в глобалната мрежа на УВД, проведен в Монреал от 8 до 10 септември 2008 г.

Понастоящем приложен пакет 1 е под въпрос. Той осигурява основата, върху която ще бъдат прилагани следващите пакети. Включените в него оперативни подобрения ще бъдат преразгледани, за да се гарантира, че те отговарят на най-спешните очаквания. Развитието на приложен пакет 1 ще бъде отразено чрез актуализиране на Генералния план за УВД.

2.3.5. Досие

Работата по фазата на дефиниране на програмата SESAR за първоначалното съставяне на досието и извършване на анализ на ползите и разходите трябва да бъде редовно преразглеждана предвид развитието на Генералния план за УВД. Преди всичко все още е необходима оценка на специфичните механизми за финансиране на приложен пакет 1¹². Трябва да бъдат разработени конкретни досиета за армията, за безпилотните въздухоплавателни средства, за авиацията с общо предназначение, за бизнес авиацията, включително за много леките реактивни въздухоплавателни средства и за хеликоптерите.

Консолидирането на цялостното досие на SESAR и разработването на конкретните досиета трябва да бъде отразено в бъдещите версии на Генералния план за УВД.

2.3.6. Управление на риска

Съветът прикани Комисията да гарантира, че Съвместното предприятие въвежда процедури за управление на риска¹³. Генералният план за програмата SESAR предоставя базата за тези процедури за управление на риска с ранно разпознаване на високите нива на риск и свързаните с това действия за ограничаване на последствията.

Високите нива на риск по отношение на предоставянето на услуги са следните:

- липса на хомогенност при разгръщане на приложен пакет 1;
- липса на управление на фазата на разгръщане, което води до неуспешно разгръщане на приложени пакети 2 и 3;
- липса на инвестиране в програмата SESAR от страна на ключовите заинтересовани страни;
- неуспех и/или забавяне в разработването или проверката на напредналите технологии, необходими в подкрепа на новата концепция за УВД;
- неуспех и/или забавяне във въвеждането на информационната система за управление на цялата система.

Високите нива на риск по отношение на институционалните и управленските въпроси са следните:

¹² Грантове, които не подлежат на възстановяване, отлагане на амортизационните отчисления, финансови стимули.

¹³ Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., член 9.

- недостатъчна регулаторна подкрепа за процеса на разгръщане;
- неуспешно управление на човешките ресурси по време на промени;
- липса на или късно дефрагментиране на европейското въздушно пространство.

С цел да бъдат управлявани ефективно тези рискове, са набелязани над 40 действия за ограничаване на последствията, от които над 25 вече са предприети, и след 2009 г.¹⁴ се очаква значително намаляване на рисковете. Всяко актуализиране на Генералния план за УВД включва преглед на високоприоритетните рискове и свързаните с тях действия за ограничаване на последствията.

2.4. Одобряване на Генералния план за SESAR като Генерален план за УВД

Предвид горепосочената оценка, Комисията предлага Съветът да одобри Генералния план за SESAR като Генерален план за УВД¹⁵. Одобряването на Генералния план за SESAR като първоначален Генерален план за УВД не е свързано с поемане на други ангажименти от страна на държавите-членки, различни от посочените в решението на Съвета при стартирането на фазата на развитие на програмата SESAR¹⁶.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ ПЛАН ЗА АТМ

Тъй като Генералният план е един непрекъснато развиващ се документ, следва да бъде договорен процеса за приемане на неговите бъдещи актуализации. Това е още по-важно, защото актуализирането на Генералния план за УВД се приема от Административния съвет на Съвместното предприятие SESAR¹⁷.

3.1. Към първото приемане на Генералния план за УВД

Целият процес започва с одобрението на Генералния план за програмата SESAR от Съвета като първоначален Генерален план за УВД. След това се следват следните стъпки:

- Комисията изпраща Генералния план за УВД на Европейския парламент за негова информация¹⁸;
- Комисията информира Съвместното предприятие SESAR относно одобрението на Генералния план за УВД;

¹⁴ SESAR D5 — Генерален план за SESAR (реф. DLM-0710-001-02-00, април 2008 г.), §5.

¹⁵ Както изисква член 1, параграф 2 от Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г. за създаване на Съвместното предприятие SESAR.

¹⁶ Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г.

¹⁷ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г., член 5, параграф 1, буква а) от приложението.

¹⁸ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 година, член 1, параграф 3.

- Административният съвет приема Генералния план за УВД, който преди това е одобрен от Съвета¹⁹.

3.2. Жизнен цикъл на Генералния план за АТМ

С приемането на Генералния план за УВД от Административния съвет Съвместното предприятие получава необходимата база за съставяне на своята работна програма.

След това Генералният план за УВД навлиза в своя редовен жизнен цикъл, в рамките на който Съвместното предприятие SESAR отговаря за управлението на Генералния план за УВД. Всеки път, когато трябва да бъде разгледана важна²⁰ актуализация на Генералния план за УВД от Административния съвет²¹, се следват следните стъпки:

- Когато определена важна актуализация на Генералния план за УВД е готова да бъде разгледана от Административния съвет, тя се изпраща на всички негови членове, включително на Комисията.
- Актуализацията на Генералния план за УВД, както тя е предложена от Съвместното предприятие SESAR, се представя от Комисията пред Комитета за единно небе с цел определяне на позиция на Общността по това предложение²². Чрез тази консултация държавите-членки продължават да упражняват контрол върху Генералния план за УВД и неговото изпълнение.
- Позицията на Общността се огласява от Комисията в рамките на Административния съвет при гласуване на приемането на актуализацията на Генералния план за УВД²³.

4. ПРИЛАГАНЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯТ ПЛАН ЗА УВД

Съвместното предприятие SESAR отговаря за прилагането на Генералния план за УВД²⁴.

¹⁹ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г., член 5, параграф 1, буква а) от приложението.

²⁰ Важна актуализация означава актуализация, която има отражение върху инвестициите (разходите), резултатите (ползите) или времевата рамка. Маловажните актуализации се разглеждат вътрешно от Съвместното предприятие SESAR. Процесът, който се прилага за маловажните актуализации, попада извън приложното поле на настоящото съобщение.

²¹ Съвместното предприятие SESAR е разработило работен пакет, посветен изцяло на техническото обслужване (WP C) на Генералния план за УВД, като част от своята работна програма. Този работен пакет е съвместим с процесите на най-високо равнище, описани в настоящото съобщение.

²² Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г., член 5, параграф 4 и Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г.

²³ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 година, член 4, параграф 6 от приложението.

²⁴ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г., член 1, параграф 5 и Решение на Съвета за разработване на програмата SESAR, прието на 9 октомври 2008 г., член 9.

Комисията докладва редовно пред Съвета и Европейския парламент относно постигнатия напредък на Съвместното предприятие при прилагането на Генералния план за УВД²⁵.

Комисията също така наблюдава съвместимостта с Глобалния план на ИКАО за прилагане.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Генералният план за УВД е ключов елемент за въвеждането на Единното европейско небе. Неговото одобрение ще ускори спешно необходимата технологична еволюция на съществуващите системи за УВД в подкрепа на новата концепция за УВД на SESAR и нейния ключов принос за постигане на обществените цели на Единното европейско небе.

Комисията приканва Съвета да одобри Генералния план за SESAR като първоначален Генерален план за УВД, заедно с процедурата за актуализация на Генералния план за УВД.

²⁵ Регламент № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 година, член 3.

ПРИЛОЖЕНИЕ А

THE ATM MASTER PLAN OVERVIEW: SESAR IMPLEMENTATION PACKAGES AND SERVICE LEVELS

The overall plan for the development and deployment of SESAR and its corresponding network is illustrated in Figure 1 below.

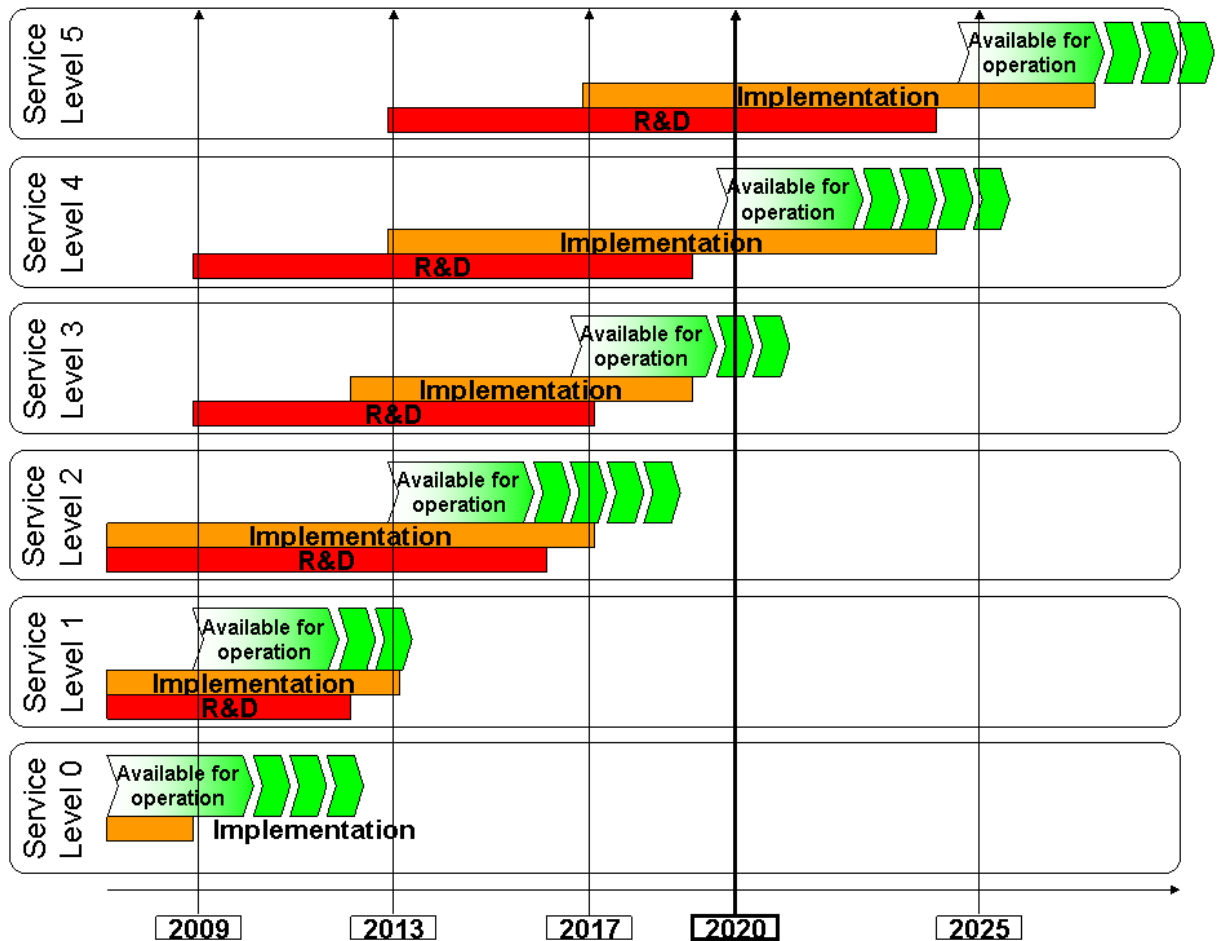

Figure 1 - Master Plan Overview

Services levels 0 to 5 are shortly described in the table below.

Service levels	0	1	2	3	4	5
Key achievements	Rolling out best practises	Preparing trajectory based operations	Implementing net-centric trajectory management	Achieving advanced automation on a shared trajectory environment	Extending operations with advanced separation modes	Accommodating full 4 dimension trajectory management based on user preferred routes
Key dates ²⁶	Now / 2012	2009 / 2013	2013 / 2019	2017 / 2020	2020/2025	От 2025 г.
Examples of operational improvements ²⁷	„Continuous Descent Approaches“ Flexible air traffic control sectors Continuous climb departure Initial data-link Automatic flight conformance monitoring Basic departure management Arrival management Ground based safety nets Runway occupancy time optimisation techniques	Interactive rolling network operations plan Manual user driven prioritisation process Arrival/departure management integration Airborne traffic awareness in flight and on ground Airborne and on ground traffic separation Improved low visibility procedure	Full set of complexity management tools Airborne spacing, sequencing and merging 2 dimension precision trajectory clearances on pre-defined routes Automatic surface movement planning and routing Separation adjustment based on wake vortex detection	Dynamic terminal areas and flexible military areas Dynamic air traffic flow management using reference business trajectory Dynamic reference business trajectory revision using data-link 2 dimension precision trajectory clearances on user preferred routes 3 dimension precision trajectory clearances on pre-defined routes Full set of advanced controllers tools Automatic airborne separation	Dynamic mobile areas Free routing outside terminal areas 3 dimension precision trajectory clearances on user preferred routes Delegation of the separation 1 to 1 aircraft for crossing/passing manoeuvres Advanced safety nets with full compatibility between ground based and airborne tools Use of synthetic vision in low visibility conditions Remotely controlled aerodrome	Real time adaptation of air traffic control sectors Aircraft spacing self adjustment based on wake vortex detection Delegation of the separation 1 to several aircraft 4 dimension precision trajectory clearances on user preferred routes

Таблица 1: overview of SESAR service levels 0 to 5

²⁶ Two dates are presented for each service level. The first date means some features of the service level are available in some specific areas. The second date means full service level is available in most areas.

²⁷ Refer to SESAR D5 - SESAR Master Plan (ref. DLM-0710-001-02-00, April 2008) §3 for full list of operational improvements arranged by lines of changes